

GELIJK HET HUN GEZEGD WAS

Zeven monologen voor de kerst of andere feestdagen

door

PIET DAMSTRA

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GELIJK HET HUN GEZEGD WAS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PIET DAMSTRA** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: 1999 © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **1** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

INHOUD:

DRIE STERAPPELS VOOR EEN PIEK

(ernstige monoloog)

(N.B. 'DRIE STERAPPELS VOOR EEN PIEK' is ook als eenakter met een bezetting voor meerdere personen bij Uitgeverij Vink in Alkmaar verschenen)

DISGENOOTJE

(vrolijke monoloog)

ZOEKEND NAAR HET PERSPECTIEF

(ernstige monoloog)

(N.B. 'ZOEKEND NAAR HET PERSPECTIEF' is ook als eenakter met een bezetting voor vijf dames en drie heren bij Uitgeverij Vink in Alkmaar verschenen)

KRIJG DE KLEREN MET DE KERST

(ernstige monoloog)

HOED JE VOOR PARIJS!

(vrolijke monoloog)

BRIEF VAN EEN VERLOREN ZOON

(ernstige monoloog)

FLESSEN

(vrolijke monoloog)

(N.B. 'FLESSEN' is ook als eenakter met een bezetting voor meerdere personen bij Uitgeverij Vink in Alkmaar verschenen)

DRIE STERAPPELS VOOR EEN PIEK

‘Het is geen geld mevrouw: drie sterappels voor een piek!’ De marktkoopman blaast op zijn gebalde vuisten en in zijn ogen branden commerciële sterretjes. Daarna wijzend naar een glazen massaproduct vervolgt hij: ‘En die piek kost een daalder, als u begrijpt wat ik bedoel!’ Hij lacht. ‘Wij zetten dit jaar geen boom’, hoor ik mijzelf zeggen. Met veel geluid pareert hij mijn opmerking: ‘O, maar dat hoeft ook niet mevrouw! Die sterappeltjes kunt u ook...’ Ik onderbreek hem met: ‘Laat u maar’ en loop verder. ‘Prettige kerstdagen mevrouw en... laat de kalkoen niet koud worden!’

Ja, ja: ‘Prettige kerstdagen!’, maar elke nacht is stil. Het is nu alweer een jaar geleden dat Freek...

‘Mams, komt het kerstmannetje ook in de hemel?’, hoor ik hem nog zeggen.

‘Waarom vraag je dat?’

‘Ik droomde vannacht over een groot feest met allemaal engelen. En papa was er ook. En alles was zo licht. En dan die muziek... En al die bloemen. Gek hè? Overal lag sneeuw en toch die bloemen. Maar door het licht wist ik meteen dat het de hemel was. Maar het kerstmannetje zag ik nergens’ Freek lachte toen ik verbaasd naar hem keek.

De dag erna was hij met zijn nieuwe slee op het ijs gegaan. Alléén. Wat was de nacht erna stil en mijn angst groot.

Pas de volgende dag hoorde ik het. Was ik maar meegegaan naar het ijs. Maar ik moest het kerstdiner voorbereiden.

Had ik hem maar verboden om...! ‘Freek loopt in geen zeven sloten tegelijk’ Als ik maar...! Wat had ik willen doen?

‘Het was zijn tijd!’ is een doodoener. Om een kind te verliezen is het nooit tijd. Ik herinner mij de woorden uit de advertentie:

‘Je blijft alleen achter;
jouw wereld stort in.

Je blijft alsmaar vragen:
Wat heeft het voor zin?’

De een zegt: ‘Veel sterkte!’,
de ander: ‘Geduld!’

Waar vind je die vriendschap
die jouw wereld vult?’

Het was druk op de begrafenis. Veel bloemen, veel goedbedoelde woorden: 'Freek heeft het nu beter, moet je maar denken!', 'Van zo'n witte Kerst heeft hij gedroomd?', 'Zie je wel: Freek voelde het!', 'De tijd heelt alle wonden!', 'Sterkte meid, verdriet kent pieken en dalen!'

Mijn gedachten houden mij blijkbaar zo bezig, dat ik ongemerkt een rondje over de markt gelopen heb en op dezelfde plaats ben teruggekomen. De marktkoopman is bezig zijn kraam al weer op te ruimen. Hij staat met een doosje in zijn handen en zegt: 'Mevrouw, omdat u het bent: zes verschillende engeltjes voor vijf guldentjes. Daar kunt u ze zelf niet voor maken!'

'Ik denk het wel', zeg ik en loop weer door. Ik voel de niet begrijpende ogen van de marktkoopman in mijn rug. Heeft hij mij herkend?

'Prettige kerstdagen mevrouw en... laat de kalkoen niet koud worden!'

Dus niet!

Later in de middag sta ik op het kerkhof. De sneeuw ligt als een mantel der liefde op de graven.

Als ik mij omdraai zie ik de marktkoopman staan. Ditmaal herkent hij wel wèl!

Hij kijkt naar de grafsteen van Freek en knikt. 'Dus daarom zet u dit jaar geen boom!'

'Het is nog maar zo kort geleden!'

'U doet er Freek geen plezier mee geen boom te zetten, mevrouw! Als hij op de plaats is waar u hem denkt, dan viert hij daar een groter feest dan wij allemaal samen hier op de aarde', zegt de filosofische marktkoopman.

'Het doet nog zo'n pijn', zeg ik, 'en de nachten zijn zo stíl!'

'Ik ken dat', vervolgt hij en hij wijst naar de grafsteen pal naast Freek. Daar lees ik hetzelfde jaartal en zie de naam Berlinda.... Jij was de bloesem in ons leven, jij was de vlinder op ons pad'

'Wat is de wereld klein!', kan ik niet nalaten te zeggen.

De filosoof in de marktkoopman zegt: 'Gelukkig is de hemel groter!'

'Berlinda, dat hoor je niet vaak', zeg ik.

'Die naam betekent 'Kenner van de geheimen' en Berlinda kent ze nu!'

Wij verlaten beiden het kerkhof en buiten scheiden onze wegen.

Voor de derde keer die dag hoor ik 'Prettige kerstdagen mevrouw en... laat de kalkoen niet koud worden!' Vreemd dat die zin nu een heel andere betekenis krijgt. Dan lijkt het net of ik de stem van Freek in mijn hoofd hoor, die zegt: 'Begrijp je nou mams? Het is íets anders: 'drie ster-appèls voor een 'píek'!

Ja, Freek heeft gelijk: verdriet kent 'píeken' en dalen!

Het begint zachtjes te sneeuwen.

En ik wéét dat niet èlke nacht een 'Stille Nacht' zal worden!

DISGENOOTJE

Mijn Kerst meende ik te moeten vieren bij de Chinees. Terwijl ik van mijn babi pangang genoot, zat er een paar tafeltjes verder een moeder met haar zoontje. Zij sneed behendig een loempia speciaal open en zette het verder breed uitgesorteerde gerecht glimlachend voor het jongetje neer.

‘Zo’, zei de moeder, ‘dat zul je wel lusten Fransje, denk ik!’

‘Dat denk ik ook, mam’, zei Fransje en bekeek de inhoud van zijn bordje zeer aandachtig.

Moeder nam de tweede loempia van een réchaud en verrichtte daarmee dezelfde handelingen als met de eerste loempia, daarmee haar vakmanschap in dezen aan de dag leggend.

‘Mam?’, zei Fransje.

‘Ja?’, antwoordde zij vriendelijk.

‘Ik zie een wormpje!’

Ik voelde dat de vrouw mijn richting heen keek, maar ik veinsde de opmerking van zoonlief niet gehoord te hebben en besteedde alleen maar aandacht aan mijn maaltijd.

‘Niet zeuren Fransje, dat kan niet!’, zei moeder, maar dat was niet voldoende om de twijfel bij Fransje weg te nemen.

Hij hield duidelijk een sliertje omhoog en zei: ‘Kijk dan, je kunt duidelijk het koppetje zien!’

‘Sst!’, zei moeder met een zucht en keek nog eens mijn richting heen. Omdat Fransje het sliertje net zo voorzichtig vasthield als een brandend kerstboomkaarsje, nam moeder het sliertje van hem over en bracht het op haar bord bij de rest van háár loempia. De blikken van Fransje leken te zeggen: ‘Er zullen wel méér vieze moeders zijn, maar die van míj spant de kroon!’

Toen hij met zijn ogen zijn eigen loempia terugvond op zijn bord, maakte hij al snel de conclusie en gaf uiting aan zijn verbazing met: ‘Het zijn allemáál wormpjes, mam!’

Fransje draaide met zijn vorkje door de loempia heen op de bodem van zijn bord.

‘Ik wil friet!’ Moeder rijmde staccato: ‘Die hebben ze hier níet!’

Fransjes ogen dwaalden door de ruimte tot ze bleven rusten op het levensgrote aquarium.

‘Vieren víssen ook Kerst, mam?’

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto